## 95880 - Altın Gününden elde edilen toplu paranın zekatı

### Soru

Altın günü denilen günde bir gurup insan toplanır her biri, her ay sabit bir miktar para öder ve her ayın sonunda kura çekilir ve toplanılan para kurayı kazanana verilir. Bu kura her ay çekilir sonunda herkes taksitle ödediğini toplu bir şekilde alır. Elde edilen bu toplu paranın zekatı verilmesi gerekir mi?

### Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: İlim ehli bu yaygın uygulama hakkında farklı görüş belirtmişlerdir. Ancak alimlerin çoğu bunun caiz olduğunu söylemişlerdir.

Şeyh İbn Baz Rahimehullah'a şöyle soruldu:

Bir gurup öğretmen her ayın sonunda kendi aralarında bir miktar para toplarlar ve topladıkları bu parayı bir öğretmene verirler. İkinci ayda aynı miktarda para toplanır ve başka bir öğretmene verirler ve bu uygulama katılan herkes nasibini alıncaya kadar devam eder. Bunun şer'i hükmü nedir?

Cevap: Bu uygulamada bir sakınca yoktur. Aynı zamanda bu uygulama fazla para beklenilmeyen bir borç türüdür. Büyük alimlerin çoğunluğu bunun caiz olduğuna karar vermişlerdir. Çünkü bu uygulamada kimseye zararı olmadığı gibi herkesin yararınadır. (fetava İslamiye 2/413)

İkincisi: Bu paranın zekatı ise aşağıdaki hususlar ışığında değerlendirilir:

1. Her kim nisap miktarında bir paraya sahip olur ve üstünden bir sene geçerse o paranın zekatı verilir. Nisap: 85 gr. Altındır. Veya 595 gr. Gümüştür. Senenin başlangıcı ise paranın nisaba ulaştığı günde başlar.

2. Her kim sene içerisinde biriktirdiği para dışında miras, hibe veya borç gibi nedenlerle bir para elde ederse o para elde edildiği gün itibarıyla, zekat senesi başlar onun üzerinden bir sene geçti mi zekatı verilir. İsterse daha önceden biriktirdiği paraya katar ve birinci defada biriktirdiği paranın üzerinden bir sene geçtiğinde zekatı öder. Böylece varlığın zekatını bir kerede ödemiş olur. Ve ikinci gurup paranın zekatını birinci para gurubunda peşinen vermiş durumunda olur. Bu uygulama caizdir.
3. Her kimin başkasından alacağı bir borç varsa, borçlu bu borcu kabul edip vaktinde ödeyecek şekilde maddi durumu yeterliyse bu borcun üzerinden bir sene geçmesiyle zekatı ödenir. Velev ki borç senelerce devam etse bile zekatı verilir.

Bunun üzerine Altın Günü ile ilgili zekat aşağıdaki gibidir:

- Her kim toplanan bu parayı alır ve bu para, nisap miktarına ulaşmışsa bunun daha önceden biriktirdiği paraya ekler veya bu paranın üzerinden bir sene geçmesini bekler bu paranın üzerinden bir sene geçtiğinde zekatını öder. Ancak aldığı toplu paranın üzerinden bir sene geçmeden bir kısmını veya hepsini harcarsa bu durumda o paranın zekatı verilmez.
- Şayet Altın Gününde elde edilen taksit, zekat nisabı tutarındaysa veya yanında bir miktar para bulunup elde ettiği taksitle nisaba ulaşıyorsa ve Altın Gününe katılım üzerinden bir sene geçerse bu duruma bu paranın zekatını verir. Çünkü söz konusu para, Altın Gününe katılanların üzerinde bir borç hükmündedir.

Şayet elde ettiği para, nisap miktarında olmadığı gibi nisaba tamamlayacak başka bir birikimi yoksa toplu para nisap miktarına ulaşmasıyla birlikte sene hesabı başlar.

En iyisini Allah bilir.